

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดอุดรธานี

๑. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

๑.๑ พื้นที่ทั้งหมด ๗,๓๓๑,๔๓๘ ไร่ ประชากรทั้งหมด ๑,๕๘๖,๖๖๖ ราย เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๔,๕๓๑,๖๖๓ ไร่ (๖๑.๘๑ % ของพื้นที่ทั้งหมด) และผลการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรประจำปี ๒๕๖๕ (ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม - ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๔) มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนฯ ทั้งหมด ๓๓,๖๗๐ ครัวเรือน จำนวน ๕๓,๑๑๗ แปลง พื้นที่ ๔๓๑,๒๔๓.๖๖ ไร่

รายงานผลการดำเนินงานการปรับปรุงและตรวจสอบข้อมูลพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ (ตามที่ตั้งแปลง)

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ตามที่ตั้งแปลง ปี ๒๕๖๔/๖๕ มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๑๗๘,๕๙๐ ครัวเรือน จำนวน ๒๗๑,๙๔๕ แปลง พื้นที่ ๒,๐๖๙,๗๘๙.๑๕ ไร่

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปรัง ตามที่ตั้งแปลง ปี ๒๕๖๔/๖๕ มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๖ ครัวเรือน จำนวน ๖ แปลง พื้นที่ ๕๑ ไร่

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๔/๖๕ รวม ตามที่ตั้งแปลง (วันที่เพาะปลูก ๑ มีนาคม ๒๕๖๔ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕) มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๒๖๐ ครัวเรือน จำนวน ๒๗๘ แปลง พื้นที่ ๒,๖๐๖.๙๔ ไร่

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔/๖๕ ตามที่ตั้งแปลง (วันที่เก็บเกี่ยว ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๓๗,๙๓๓ ครัวเรือน จำนวน ๕๐,๗๓๔ แปลง พื้นที่ ๔๙๖,๔๘๖.๖๓ ไร่

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยโรงงาน ปี ๒๕๖๔/๖๕ ตามที่ตั้งแปลง (วันที่เก็บเกี่ยว ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๘,๖๓๖ ครัวเรือน จำนวน ๑๐,๓๖๐ แปลง พื้นที่ ๘๖,๖๗๓.๗๖ ไร่

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ตามที่ตั้งแปลง ปี ๒๕๖๔ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๑๘,๔๙๓ ครัวเรือน จำนวน ๒๓,๖๐๒ แปลง พื้นที่ ๒๙๑,๗๔๘.๒๒ ไร่

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามที่ตั้งแปลงปี ๒๕๖๔ มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๒,๑๙๙ ครัวเรือน จำนวน ๒,๕๗๙ แปลง พื้นที่ ๑๙,๒๗๙.๕๔ ไร่

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ ตามที่ตั้งแปลง ปี ๒๕๖๔ มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๒๒ ครัวเรือน จำนวน ๒๓ แปลง พื้นที่ ๑๑๕.๒๕ ไร่

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกลำไย ตามที่ตั้งแปลง ปี ๒๕๖๔ มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๑๒๗ ครัวเรือน จำนวน ๑๓๑ แปลง พื้นที่ ๔๔๖.๔๔ ไร่

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ตามที่ตั้งแปลง ปี ๒๕๖๔ มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๑๑ ครัวเรือน จำนวน ๑๓ แปลง พื้นที่ ๑๑๓ ไร่

- พื้นที่ไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน ๒,๐๖๘ ไร่

- พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๓๑,๔๙๔.๔๔ ไร่

- พื้นที่การเกษตรอื่นๆ จำนวน ๔๖๘,๑๗๓ ไร่ (เช่น ประมง ปศุสัตว์ แมลงเศรษฐกิจ

พืชสมุนไพร เครื่องเทศ เป็นต้น)

โดยมีพื้นที่เกษตรกรรมในเขตชลประทาน จำนวน ๓๔๘,๕๐๔ ไร่และพื้นที่เกษตรกรรมนอกเขตชลประทาน จำนวน ๔,๑๘๓,๑๕๙ ไร่

๑.๒ สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

๑.๒.๑ **ลุ่มน้ำในเขตจังหวัดอุดรธานี** มี ๒ ลุ่มน้ำหลัก ๘ ลุ่มน้ำย่อย พื้นที่ชลประทานขนาดใหญ่ จำนวน ๒ แห่ง รวม ๑๓๖,๐๐๐ ไร่ พื้นที่ชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๑๗ แห่ง รวม ๒๗,๐๑๙ ไร่ สรุปสถานการณ์น้ำปัจจุบัน ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ จำนวน ๒ แห่ง และขนาดกลาง จำนวน ๑๗ แห่ง มีปริมาณ ๒๒๐.๒๕ ล้าน ลบ.ม. ซึ่งมีปริมาณมากกว่ากว่าปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒๑๖.๓๙ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๖

๑.๒.๒ **ปริมาณน้ำฝนสะสม** (ตั้งแต่วันที่ ๑ ม.ค.๖๔ - ๒๘ ธ.ค. ๖๔) เฉลี่ย ๑,๑๒๙.๓ มม.

๑.๒.๓ ความต้องการใช้น้ำของจังหวัดจำแนก ๔ ด้าน

- อุปโภคบริโภค จำนวน ๕๐.๔๔ ล้าน.ลบ.ม.
- ระบบนิเวศน์ จำนวน ๓ ล้าน.ลบ.ม.
- เกษตรกรรม จำนวน ๓๓๘.๔๕ ล้าน.ลบ.ม.
- อุตสาหกรรม จำนวน ๓.๑๑ ล้าน.ลบ.ม.

๑.๒.๔ การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม จำนวน ๓,๕๘๐,๐๑๓.๗๗ ไร่ ประกอบด้วย ข้าว ๑,๖๑๔,๗๘๖.๕๗ ไร่ พืชไร่ ๑,๒๙๕,๔๔๙.๓๖ ไร่ และยางพารา ๓๙๐,๗๖๙.๘๐ ไร่
- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม ๙๕๑,๖๔๙.๒๓ ไร่ ประกอบด้วย ข้าว ๕๒๔,๖๙๖.๔๓ ไร่ พืชไร่ ๒๒,๗๓๕.๖๔ ไร่ ยางพารา ๑๓๒,๒๐๙ ไร่

๑.๓ ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัดอุดรธานี

๑.๓.๑ ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ไตรมาส ๓ ปี ๒๕๖๔ และแนวโน้มปี ๒๕๖๔ จังหวัดอุดรธานี

๑) เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส ๓ ปี ๒๕๖๔ ไตรมาส ๓ ปี ๒๕๖๔ ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรอยู่ที่ระดับ ๑๐๕.๘ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๒.๖ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ มันสำปะหลัง ยางพารา ใ้เนื้อ ไข่ไก่ และสุกร มีผลผลิตเพิ่มขึ้น ส่วนดัชนีราคาที่สำคัญ เกษตรกรขายได้อยู่ที่ระดับ ๑๑๒.๔ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๙.๑ เนื่องจาก ราคาสินค้าเกษตรสำคัญเพิ่มขึ้น ได้แก่ ยางพารา มันสำปะหลัง โคเนื้อ ไข่ไก่ และกระป๋อง ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรอยู่ที่ระดับ ๑๑๘.๙ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๗๐.๖

๒) ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส ๓ ปี ๒๕๖๔ ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ไตรมาส ๓ ปี ๒๕๖๔ ขยายตัวร้อยละ ๒๑.๗ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เป็นผลมาจากสาขาพืช ซึ่งมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ ๕๖.๗ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร ขยายตัวร้อยละ ๒๕.๗ จากการเพิ่มขึ้นของผลผลิตมันสำปะหลังและยางพาราซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ส่วนสาขา ปศุสัตว์ สาขาบริการทางการเกษตร สาขาประมงและสาขาป่าไม้ มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑, ๑๕.๒, ๒.๔ และ ๑.๖ ตามลำดับ

๑.๓.๒ **จำนวนประชากร/ครัวเรือนเกษตรกร** จำนวนประชากร ๑,๕๘๖,๖๖๖ คน ๕๑๑,๓๘๒ ครัวเรือน โดยมีครัวเรือนเกษตรกร ๒๑๒,๐๑๕ ครัวเรือน และโดยการประมาณมีแรงงานภาคเกษตรกร จำนวน ๔๒๓,๙๑๘ คน (ประมาณ ๒ คน/ครัวเรือน) รายได้เฉลี่ยต่อหัวประมาณเท่ากับ ๘๕,๖๕๘ บาท

๑.๔ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ สภาพการณ์ผลิต การตลาด และราคาสินค้าการเกษตรที่สำคัญ จังหวัดอุดรธานี ได้แก่

๑.๔.๑ **ข้าวนาปี** (สภาพการณ์ผลิตข้าวนาปีของจังหวัดอุดรธานี คาดการณ์ในปี ๒๕๖๔/๖๕)

สภาพการณ์ผลิตข้าวนาปีของจังหวัดอุดรธานี คาดการณ์ในปี ๒๕๖๔/๖๕ มีเนื้อที่เพาะปลูก ๒,๐๖๔,๖๑๐ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ ๐.๐๔ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๒,๐๒๒,๘๑๖ ไร่ เพิ่มขึ้นจาก

ปีที่ผ่านมาร้อยละ ๐.๒๕ ส่วนผลผลิตรวม ๗๔๑,๘๖๕ ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๐.๘๕ และผลผลิตเฉลี่ย ๓๖๗ กิโลกรัมต่อไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๐.๕๕ เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิตในภาพรวม และผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาข้าวในช่วงใกล้เพาะปลูกอยู่ในเกณฑ์ดี ประกอบกับสภาพภูมิอากาศเอื้ออำนวย ฝนตกต่อเนื่อง จึงใจให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูก และดูแลการผลิตให้ได้คุณภาพ ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตข้าวนาปีเพิ่มขึ้น

สถานการณ์การผลิตเดือนนี้ เก็บเกี่ยว

ราคาข้าวนาปีที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา เดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ของจังหวัดอุดรธานีสามารถแยกได้ ดังนี้

- ข้าวเปลือกเจ้านาปีพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ราคาเฉลี่ย ๗,๙๙๒.๔๐ บาทต่อตัน ราคาลดลงจาก ๘,๖๙๐.๔๔ บาทต่อตัน เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมาลดลงร้อยละ ๘.๐๓ เนื่องจากข้าวฤดูกาลใหม่ออกสู่ตลาดมากขึ้น ในขณะที่ความต้องการของตลาดลดลง และราคาตลาดร้อยละ ๒๔.๔๙ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากปริมาณข้าวเปลือกเจ้านาปีพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในประเทศเพิ่มขึ้น

- ข้าวเปลือกเหนียนาปีพันธุ์ กข.๖ ราคาเฉลี่ย ๖,๐๙๐.๒๐ บาทต่อตัน ราคาลดลงจาก ๗,๘๓๓.๙๔ บาทต่อตัน เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมาลดลงร้อยละ ๒๒.๒๖ เนื่องจากเกษตรกรค่อย ๆ ทอยขายข้าวออกสู่ตลาด และราคาตลาดร้อยละ ๔๔.๔๔ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากปริมาณข้าวเปลือกเหนียนาปีพันธุ์ กข.๖ ในประเทศเพิ่มขึ้น

- ข้าวเปลือกเหนียนาปีเมล็ดสั้นความชื้น ๑๔ -๑๕ % ราคาเฉลี่ย ๗,๒๙๐.๕๐ บาทต่อตัน ราคาเพิ่มขึ้นจาก ๖,๕๕๐.๔๗ บาทต่อตัน เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๓๐ เนื่องจากความต้องการของตลาดเพิ่มขึ้น แต่ราคาตลาด ร้อยละ ๒๕.๒๖ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของผลผลิต

๑.๔.๒ มันสำปะหลัง (ภาวะการผลิตมันสำปะหลังของจังหวัดอุดรธานีภาคการณปี ๒๕๖๔)

ภาวะการผลิตมันสำปะหลังของจังหวัดอุดรธานีภาคการณปี ๒๕๖๔ มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๓๕๐,๖๖๙ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๑๓.๖๔ เนื่องจากราคาในปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ดี ทำให้เกษตรกรเพิ่มพื้นที่ปลูกผลผลิตรวม ๑,๒๓๘,๙๑๔ ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๑๔.๙๐ และผลผลิตเฉลี่ย ๓,๕๓๓ กิโลกรัมต่อไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๑.๑๒ เนื่องจากเกษตรกรปลูกแทนอ้อยโรงงานที่ครบอายุ และบางส่วนปลูกในพื้นที่ว่างเปล่า และมีการดูแลรักษาดี

สถานการณ์การผลิตเดือนนี้ ขณะนี้อยู่ในช่วงการเจริญเติบโตและดูแลบำรุงรักษา บางพื้นที่การเก็บเกี่ยวผลผลิตออกสู่ตลาดทำให้มีผลผลิตมันสำปะหลังออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง

ราคาหัวมันสำปะหลังสดคละที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา เดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ของจังหวัดอุดรธานี

ราคาหัวมันสำปะหลังสดคละเฉลี่ย ๒.๒๒ บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นจาก ๒.๐๙ บาทต่อกิโลกรัม เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมาหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๒๒ และราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕.๐๓ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาจากความต้องการของตลาดที่มีอย่างต่อเนื่อง

๑.๔.๓ อ้อยโรงงาน (ภาวะการผลิตอ้อยโรงงานของจังหวัดอุดรธานี ปี ๒๕๖๔/๖๕)

ภาวะการผลิตอ้อยโรงงานของจังหวัดอุดรธานี ปี ๒๕๖๔/๖๕ มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๕๘๒,๐๑๓ ไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๑๓.๒๐ เนื่องจากการประกาศปิดกิจการของ โรงงานน้ำตาลกุ่มภวาปี อำเภอกุ่มภวาปี จังหวัดอุดรธานีทำให้เกษตรกรบางส่วนลดพื้นที่ปลูก ผลผลิตรวม ๔,๗๐๘,๔๘๒ ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๓.๘๑ เนื่องจากเนื้อที่เพาะปลูกที่สำคัญได้รับผลกระทบจากฝนทิ้งช่วงและการลดลงของเนื้อที่เก็บเกี่ยว แต่ผลผลิตต่อไร่ ๘.๐๙ ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๑๐.๘๒ ขึ้น เนื่องจากเกษตรกรดูแลเอาใจใส่ดี สภาพอากาศเอื้ออำนวย มีฝนตกต่อเนื่อง

สถานการณ์การผลิตในเดือนนี้ อ้อยอยู่ในช่วงเจริญเติบโต และรอการเก็บเกี่ยวเข้าสู่โรงงาน
ราคาอ้อยโรงงานที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา เดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ของจังหวัดราคา
อ้อยโรงงานในเดือนนี้ไม่มีราคา (โรงงานปิดหีบ)

๑.๔.๔ ยางพารา (ภาวะการผลิตยางพาราในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี คาดการณ์ปี ๒๕๖๔)

คาดการณ์ปี ๒๕๖๔ เนื้อที่กรีดยางพารา ๕๖๒,๕๓๙ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อย
ละ ๐.๑๔ เนื่องจากมีการเปิดเนื้อที่กรีดยางพาราที่ครบกำหนดอายุเพิ่มมากขึ้น ผลผลิตรวม ๑๒๖,๐๐๙ ตัน
เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๐.๙๒ เนื่องจากต้นยางได้รับน้ำฝนดี ประกอบกับการดูแลรักษาของเกษตรกร
ผลผลิตต่อไร่ ๒๒๔ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๐.๙๐ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของเนื้อที่กรีด ประกอบ
กับต้นยางพาราที่กรีดได้ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุที่ให้ผลผลิตสูง

สถานการณ์การผลิตในเดือนนี้ เกษตรกรมีการกรีดยางออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง

ราคายางพาราที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา จังหวัดอุดรธานีเดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ราคายางก้อน
ถ้วยคละเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๖.๓๒ บาทต่อกิโลกรัม ราคาลดลงจาก ๒๗.๔๘ บาทต่อกิโลกรัม เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่าน
มา ลดลงร้อยละ ๔.๒๒ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของผลผลิต และภาวะเศรษฐกิจโลกซบเซา แต่ราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ
๒๘.๓๓ เมื่อเทียบกับ เดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากราคาน้ำมันในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้
ราคายางพาราปรับเพิ่มขึ้น

๑.๕ สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ภาวะการผลิต การตลาด และราคาสินค้าการเกษตรที่สำคัญ จังหวัด
อุดรธานี ได้แก่

๑.๕.๑ โคเนื้อ

ภาวะการผลิตโคเนื้อของจังหวัดอุดรธานี วันที่ ๒๐ ตุลาคม ปี ๒๕๖๔ มีจำนวนโค
เนื้อ ๖๙,๔๑๕ ตัว เพิ่มขึ้นจาก ๖๗,๔๘๖ ตัว หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒.๘๖ เนื่องจากราคาสูง ประกอบกับเนื้อ
โคเป็นสินค้าที่นิยมบริโภคเฉพาะกลุ่ม ในขณะที่ปริมาณการผลิต ๑๘,๐๓๙ ตัว เพิ่มขึ้นจากปีที่ ผ่านมาที่ผลิตได้
๑๗,๑๙๙ ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๘๘ เนื่องจากเกษตรกรหลายรายหันมาซื้อโคเพื่อเลี้ยงเป็นแม่พันธุ์สำหรับ
ขยายพันธุ์ในปีต่อไป จึงมีลูกโคเกิดใหม่มาก

คาดการณ์ปี ๒๕๖๕ จำนวนโคเนื้อ ณ วันที่ ๑ มกราคม และปริมาณการผลิตมีทิศทาง
เพิ่มขึ้นเนื่องจากแม่พันธุ์โคเนื้อที่ตั้งท้องทยอยให้กำเนิด ลูกโคเนื้อ ประกอบกับเกษตรกรมีความสามารถในการ
บริหารจัดการฟาร์มได้เป็นอย่างดีและมีคุณภาพมากขึ้น ส่งผลให้อัตราการรอดของโคเนื้อ เพิ่มขึ้น

สถานการณ์การผลิตในเดือนนี้ เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและบริหารจัดการฟาร์ม
โดยเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคล้มปัสสิน และโรคระบาดอื่น ๆ

ราคาโคเนื้อที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ ของ จังหวัดอุดรธานี
สามารถแยกได้ดังนี้

- โคเนื้อพันธุ์พื้นเมืองขนาดใหญ่ ราคาเฉลี่ย ๓๓๘๑๒.๕ บาทต่อตัว ราคาเพิ่มขึ้น
จาก ๓๓,๖๑๑.๐๐ บาทต่อตัว เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๖๐ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกัน
ของปีที่ผ่านมา ราคาลดลงร้อยละ ๘.๕๑

- โคเนื้อพันธุ์พื้นเมืองขนาดกลางราคาเฉลี่ย ๒๔,๘๘๗.๐๐ บาทต่อตัว ราคาเพิ่มขึ้น
จาก ๒๔,๗๘๙.๐๐ บาทต่อตัว เมื่อเทียบกับเดือนที่ ผ่านมา เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๔๐ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกัน
ของปีที่ผ่านมา ราคาลดลงร้อยละ ๑๓.๕๓

- โคนื้อพันธุ์พื้นเมืองขนาดเล็กราคาเฉลี่ย ๑๖,๕๕๕.๐๐ บาทต่อตัว ราคาเพิ่มขึ้น จาก ๑๖,๔๑๑.๐๐ บาทต่อตัว เมื่อเทียบกับเดือนที่ ผ่านมา เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๘๕ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกัน ของปีที่ผ่านมา ราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๙.๙๓

ราคาโคนื้อพันธุ์พื้นเมืองขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ราคาเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีความต้องการ บริโภคเพิ่มขึ้น และบางส่วน เกษตรกรซื้อไปเพื่อเลี้ยงเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้

๑.๕.๒ สุกร

ภาวะการผลิตสุกรของจังหวัดอุดรธานี วันที่ ๑ มกราคม ปี ๒๕๖๒ มีจำนวนสุกร ๑๐๐,๔๘๗ ตัว เพิ่มขึ้นจาก ๘๐,๐๑๘ ตัว ของปีที่ผ่านมาร้อยละ ๒๕.๕๘ เนื่องจากแนวโน้มความต้องการของตลาดส่งออก เพิ่มขึ้น และราคาอยู่ในเกณฑ์ดี เกษตรกรจึงเพิ่มปริมาณการเลี้ยง ปริมาณการผลิต ๒๖๕,๓๒๑ ตัว เพิ่มขึ้นจาก ๒๑๑,๒๗๖ ตัว ของปีที่ผ่านมาร้อยละ ๒๕.๕๘ เนื่องจากเกษตรกรมีการบริหารจัดการที่ดี โดยสามารถจัดการ ฟาร์มได้อย่างมีประสิทธิภาพและป้องกันโรคได้ดี ทำให้อัตราการรอดของสุกรเพิ่มขึ้น

คาดการณ์ปี ๒๕๖๓ ปริมาณการผลิตสุกรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากสถานการณ์ โครระบาดในสุกรของประเทศจีน และประเทศ เพื่อนบ้าน ส่งผลดีกับการส่งออกสุกรของประเทศไทย ทำให้ แนวโน้มความต้องการของตลาดส่งออกเพิ่มขึ้น

สถานการณ์การผลิตในเดือนนี้ เกษตรกรต้องหมั่นรักษาความสะอาดฟาร์ม และดูแลสุกรอย่างดี มีการหมุนเวียนในการรับซื้อสุกรอย่างต่อเนื่อง

ราคาสุกรพันธุ์ลูกผสม นน.ต่ำกว่า ๑๐๐ กก. ที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา เดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ของจังหวัดอุดรธานี สุกรขุนพันธุ์ลูกผสม นน.ต่ำกว่า ๑๐๐ กก. ราคาเฉลี่ย ๗๓.๒๔ บาทต่อกิโลกรัม ราคาดลดลง จาก ๗๓.๒๔ บาทต่อกิโลกรัม เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา ลดลงร้อยละ ๐.๑๕ และเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกัน ของปีที่ผ่านมา ราคาดลดลงร้อยละ ๕.๒๔ เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ทำให้ราคาผันผวน เพิ่มขึ้นลดลงตามสถานการณ์

๑.๕.๓ ฟาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์ ๘ ชนิด จำนวนฟาร์ม ๔๕๕ ฟาร์ม

๑) โคนม	จำนวน ๑๘๗	ฟาร์ม
๒) โคนื้อ	จำนวน ๒	ฟาร์ม
๓) สุกร	จำนวน ๒๑๖	ฟาร์ม
๔) ไก่เนื้อ	จำนวน ๓๑	ฟาร์ม
๕) ไก่ไข่	จำนวน ๑๖	ฟาร์ม
๖) ไก่พันธุ์	จำนวน ๑	ฟาร์ม
๗) เป็ดพันธุ์	จำนวน ๑	ฟาร์ม
๘) จิ้งหรีด	จำนวน ๑	ฟาร์ม

๑.๕.๔ ผลการสุ่มตรวจนมโรงเรียน

จังหวัดอุดรธานี มีโรงเรียนรับนมโครงการอาหารเสริม(นม)โรงเรียน จำนวน ๑,๕๕๕ โรงเรียน แบ่งเป็น โรงเรียนเอกชน ๕๘ แห่ง จำนวนนักเรียน ๓๐,๑๔๐ คน โรงเรียนรัฐบาล ๘๐๗ แห่ง จำนวนนักเรียน ๑๒๕,๘๙๔ คน ศูนย์เด็กเล็ก ๖๙๐ แห่ง จำนวนนักเรียน ๒๖,๕๘๖ คน รวมนักเรียนทั้งหมด ๑๘๒,๖๒๐ คน มีผู้ประกอบการเข้าร่วม โครงการฯ จำนวน ๕ ราย ประกอบด้วย บริษัท อุดรแดรี่ฟูดส์ จำกัด, บริษัท แมรี่แอนแดรี่โปรดักต์ จำกัด, สหกรณ์ โคนมอุดรธานี จำกัด, สหกรณ์โคนมขอนแก่น จำกัด และ อสค.ขอนแก่น กรมปศุสัตว์ ได้มีการเก็บตัวอย่างนมดิบ นมพร้อมดื่ม เดือนละ ๑ ครั้ง จากศูนย์รวบรวมน้ำดิบ ปละผู้ประกอบการ พบว่า เป็นไปตามมาตรฐานนมโรงเรียน ไม่พบปัญหาการร้องเรียนด้านคุณภาพโรงเรียน ปัญหาการส่งมอบ และการเก็บรักษา

๑.๖ สินค้าสำคัญของจังหวัด

๑.๖.๑ สินค้าเด่น ได้แก่

- มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ลักษณะ ผิวสีเหลืองทอง มีรสหวาน ผลใหญ่ พื้นที่ปลูก อำเภอนองวัวชองจำนวน ๗,๐๐๐ ไร่ ผลผลิตรวม ๗,๖๓๐ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๑.๐๙ ตัน/ไร่
- กล้วยหอมทอง ลักษณะ สีผิวเหลือง ผลใหญ่ มีรสหวานอมเปรี้ยวฉ่ำๆ พื้นที่ปลูก อำเภอสร้างคอมจำนวน ๓๗๓ ไร่ ผลผลิตรวม ๑,๔๙๒ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๔ ตัน/ไร่
- ไม้ดอกไม้ประดับ ชนิด ดอกเบญจมาศ และดอกมะลิ เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน พื้นที่ปลูก ตำบลหนองไฮ อำเภอเมืองอุดรธานี จำนวน ๖๔๘ ไร่ ผลผลิตรวม ๑,๖๒๐ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๒.๕ ตัน/ไร่ (ราคา ๕๐ บาท/กก.)

๑.๖.๒ สินค้า GI ได้แก่ -ไม่มี-

๑.๗ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

- ๑) น้ำพริกข้าว (นางอรอุมา แสงอนันต์) อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
- ๒) น้ำพริกข้าวสากัด (ร้านเทพประทานอุดร) อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
- ๓) น้ำเสาวรส ตราเพชร (กลุ่มวิสาหกิจกลุ่มบ้านเจริญสุข) อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
- ๔) งาดำหวานน้อย (งาดำแม่อุษา) อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
- ๕) ข้าวกล้องเพาะงอกหอมมะลิ (กลุ่มผลิตข้าวกล้องแม่บ้านเกษตร) อำเภอเมืองอุดรธานี
- ๖) ผ้าไหมมัดหมี่ (กลุ่มแม่บ้านเกษตรบ้านหนองแวง) อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี
- ๗) ลูกประคบสมุนไพร (กลุ่มอาชีพชุมชนหนองใหญ่) อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
- ๘) ไหมขัดฟันแท้จากธรรมชาติ (กลุ่มผลิตภัณฑ์รังไหมบ้านผือ) อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
- ๙) ข้าวกล้อง ๘ สายพันธุ์ (สถาบันสนองคุณการเกษตร) อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
- ๑๐) ปลาข้าวบองผง (กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าหลนนิคม) อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

๑.๘ โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี (เอกสารแนบ)

- ๑) โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีการแปรรูป พืชสมุนไพร ตำบลหนองแวง อำเภอน้ำโสม
- ๒) โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ตลาดปลา ตำบลเตาไห อำเภอเพ็ญ
- ๓) โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ไม้ผล มะม่วง ตำบลกุดหมากไฟ อำเภอนองวัวชอง
- ๔) โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ไม้ดอก บ้านห้วยสำราญ ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง
- ๕) โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี กาแฟ บ้านศิรีวงกต ตำบลนาแค อำเภอนายูง
- ๖) โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ข้าวเม่า บ้านผักบุง ตำบลกลางใหญ่ อำเภอบ้านผือ
- ๗) โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบัวแดง บ้านเชียงแห้ว ตำบลเชียงแห้ว อำเภอกุมภวาปี

๑.๙ สหกรณ์การเกษตร

- ๑) จำนวนสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด ๑๔๐ สหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ ๑๖๕,๔๓๙ ราย
- ๒) การจัดชั้นมาตรฐานคุณภาพสหกรณ์จังหวัด
 - ๒.๑ ดีเลิศจำนวน ๓๔ สหกรณ์
 - ๒.๒ ดีมากจำนวน ๑๖ สหกรณ์
 - ๒.๓ ดีจำนวน ๗ สหกรณ์
 - ๒.๔ ไม่ผ่านมาตรฐาน จำนวน ๒๕ สหกรณ์
 - ๒.๕ ไม่นำมาจัดมาตรฐาน จำนวน ๕๕ สหกรณ์

ประเภท	การจัดมาตรฐานสหกรณ์ (แห่ง)					
	ดี เลิศ	ดี มาก	ดี	ไม่ผ่าน มาตรฐาน	ไม่นำมา จัด มาตรฐาน	รวม
สหกรณ์	๓๔	๑๙	๗	๒๕	๕๕	๑๔๐
ภาค การเกษตร	๑๘	๑๕	๕	๑๘	๔๓	๙๙
การเกษตร	๑๘	๑๕	๕	๑๘	๔๒	๙๘
ประมง					๑	๑
นอกภาค การเกษตร	๑๖	๔	๒	๗	๑๒	๔๑
ออมทรัพย์	๑๕	๑		๒	๑	๑๙
เครดิตยู เนียน	๑	๒	๑	๒		๖
บริการ		๑	๑	๓	๑๐	๑๕
ร้านค้า					๑	๑

๒. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัดอุดรธานี

๒.๑ การรับรอง Organic Thailand รวมพื้นที่ที่ได้รับการรับรองแล้วจำนวน ๔,๗๐๔.๕๕ ไร่ เกษตรกร จำนวน ๕๒๒ ราย และอยู่ในระยะเตรียมความพร้อม ระยะปรับเปลี่ยน และระยะประเมินเพื่อตรวจรับรอง จำนวน ๑,๗๒๙ ราย พื้นที่ ๑๔,๙๒๐.๕ ไร่

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
๑) ข้าว	๔๑๐ ราย (๑๗ กลุ่ม)	๔,๐๕๗.๒๕ ไร่
๒) พืชอื่น	๑๑๒ ราย ๑๑๘ แปลง	๖๔๗.๓๐ ไร่

๒.๒ การรับรอง GAP ด้านพืช รวม ๓,๔๓๙ ราย พื้นที่ ๒๐,๑๙๒.๑๙ ไร่ ด้านปศุสัตว์ จำนวน ๔๕๔ ราย ๔๕๔ ฟาร์ม และด้านประมงเกษตรกร ๑๓๐ ราย ๑๓๐ ฟาร์ม

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
๑) ข้าว	๑,๔๙๓ ราย	๑๓,๔๕๖.๒๕ ไร่
๒) มันสำปะหลัง	๓๓ ราย	๙๔๘ ไร่
๓) หม่อนไหม	- ราย	เสนอเรื่องลาออก
๔) เกษตรผสมผสาน	๙๔๐ ราย /๑,๑๒๒ แปลง	๕,๗๘๗,๙๔ ไร่
๕) ปศุสัตว์	๔ ๕ ๔ ราย	๔๕๔ ฟาร์ม
๖) ประมง	๑๓๐ ราย	๑๓๐ ฟาร์ม

๒.๓ การรับรอง PGS ผ่านการรับรองจากสมาพันธ์เกษตรกรรมยั่งยืนแห่งประเทศไทย (SDGs PGS) รวม ๓๙๘ ราย ๓๙๘ แปลง จำนวน ๕๐๕๐.๕๑ ไร่ และอยู่ในขั้นตอนการเตรียมความพร้อมและพัฒนาสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม จาก มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย (TOAF PGS) รวม ๑๒๘ ราย ๑๒๘ แปลง จำนวน ๗๒๐ ไร่

ระบบการรับรอง	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
๑) SDGs PGS (รับรองแล้ว)	๓๙๘ ราย ๓๙๘ แปลง	๕,๐๕๐.๕๑ ไร่
๒) TOAF PGS	๑๒๘ ราย ๑๒๘ แปลง	๗๒๐ ไร่
๒.๑) ชั้น ๑ (เตรียมความพร้อม)	๕๓ ราย ๕๓ แปลง	๓๔๕ ไร่
๒.๒) ชั้น ๒ (พัฒนาสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม)	๗๕ ราย ๗๕ แปลง	๓๗๕ ไร่

๓. งบประมาณ ปี ๒๕๖๕ รวมทั้งสิ้น ๗๔๓,๒๗๔,๙๗๑ บาท

๓.๑ งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base)

๑) งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๖๔๔,๕๔๖,๘๗๑ บาท ผลการเบิกจ่าย ๕๒๐,๔๙๖,๒๙๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๗๕

๓.๒ งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (Area Base)

งบจังหวัด

๑. งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๖๘,๗๒๘,๑๐๐ บาท ผลการเบิกจ่าย ๑๐,๒๓๒,๕๐๕.๓๘ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๘๘

๑.๑) ด้านพืช: โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน งบประมาณ ๑,๒๗๘,๑๐๐ บาท เป้าหมาย ๑๐๐ ราย พื้นที่ดำเนินการ ๑๗ อำเภอ และโครงการอุดรเมืองพืชสมุนไพรเกษตรกร ๑๒๐ ราย งบประมาณ ๔๕๐,๐๐๐ บาท พื้นที่ดำเนินการ ๖ อำเภอ (อ.น้ำโสม, อ.หนองแสง, อ.กุ้มแก้ว, อ.บ้านผือ, อ.พิบูลย์รักษ์, อ.กุมภวาปี)

๑.๒) โครงการชลประทาน: โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เป้าหมาย ๘ แห่ง งบประมาณตามแผน ๖๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท งบดำเนินการ ๕๙,๓๘๓,๐๐๐ บาท (คืนเงิน ๗,๖๑๗,๐๐๐ บาท)

๑.๓) ด้านปศุสัตว์: โครงการ.....-..... เป้าหมาย.....-..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....-..... (เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....-.....

๑.๔) ด้านประมง: โครงการ.....-..... เป้าหมาย.....-..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....-..... (เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....-.....

งบกลุ่มจังหวัด

๒) งบประมาณรวม ๓๐ ล้านบาท ผลการเบิกจ่าย ๑๔,๒๒๓,๙๔๔.๓๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๔๑

๒.๑) ด้านพืช : โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่มาตรฐานอินทรีย์อย่างเป็นระบบ (Green Economy) วงเงิน ๑,๓๓๙,๐๐๐ บาท เป้าหมาย เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผัก จำนวน

๒๕๐ ราย พื้นที่ ๑๒๕ ไร่ ในพื้นที่ ๕ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดอุดรธานี บึงกาฬ หนองบัวลำภู หนองคาย และจังหวัดเลย

๒.๒) ด้านชลประทาน: โครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรทั้งระบบ งบประมาณตามแผน ๓๙,๔๒๐,๒๐๐ บาท งบประมาณดำเนินการ ๓๘,๕๒๕,๒๐๐ บาท (คืนเงิน ๘๙๕,๐๐๐ บาท) ผลการเบิกจ่าย ๔๘๙,๗๕๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๗

๒.๓) ด้านปศุสัตว์: โครงการ.....-.....เป้าหมาย.....-..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....-..... (เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....-.....

๒.๔) ด้านประมง: โครงการ.....-.....เป้าหมาย.....-..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....-..... (เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....-.....

๒.๕) กลุ่ม/สหกรณ์: โครงการ.....-.....เป้าหมาย.....-..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....-.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....-.....

๔. ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ (Agenda) (สรุปโดยย่อ)

๔.๑ การบริหารจัดการแหล่งน้ำ จังหวัดอุดรธานี มีพื้นที่เสี่ยงภัยซ้ำซาก โดยแบ่งเป็น พื้นที่เสี่ยงภัยเล็กน้อย ๒,๐๓๘,๔๓๐.๕๓ ไร่ พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งปานกลาง ๖๖๕,๒๐๘.๑๑ ไร่ พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งมาก ๕๐,๕๐๙.๒๗ ไร่ มาตราการเตรียมความพร้อมและแนวทางการช่วยเหลือ ดังนี้

๑. ติดตาม วิเคราะห์ แนวโน้มสถานการณ์

๒. เตรียมความพร้อมเครื่องจักร เครื่องมือ ให้ความช่วยเหลือ คือ เครื่องสูบน้ำ ๑๑ เครื่อง และรถบรรทุกน้ำ ๒ คัน

๓. แผนการจ้างแรงงานเกษตรจำนวน ๑๓๒ รายการ วงเงินการจ้าง ๑๖๘,๙๔๒,๔๑๕ บาท จำนวน ๒,๘๖๘ คน

๔.๒ ระบบตลาดนำการผลิต มีผลการตรวจติดตามและขับเคลื่อนแบบบูรณาการ ภายใต้ นโยบายระบบตลาดนำการผลิต โดยมีสินค้าเกษตรที่สำคัญ ๙ ชนิด ดังนี้

๑. ข้าว มีผลผลิต ได้แก่

๑.๑) ข้าวเปลือก แยกเป็นจำหน่าย ๓๖๗,๘๐๕ ตัน เพื่อบริโภค ๒๙๔,๒๔๔ ตัน เป็นเมล็ดพันธุ์ ๗๓,๕๖๒ ตัน จำหน่ายภายในจังหวัด ให้สหกรณ์ โรงสีในจังหวัด และพ่อค้าคนกลาง

๑.๒) ข้าวสาร แปรรูปโดยสหกรณ์ กลุ่มวิสาหกิจเกษตรกร จำนวน ๑,๑๐๐ ตัน MOU กับโรงพยาบาล ตลาดเกษตร ตลาดจริงใจ ศูนย์กระจายสินค้าสหกรณ์ และตลาดออนไลน์ Line Facebook

ด้านการพัฒนาเกษตรกร ประกอบด้วย ๑) แปลงใหญ่ข้าว ๗๖ แปลง เกษตรกร ๕,๖๕๑ ราย ๒) ข้าว GAP จำนวน ๒๓๓ ราย พื้นที่ ๒,๓๑๗ ไร่ ๓) ข้าว GAP Seed ๗๕ ราย ๔) ข้าวอินทรีย์ ๔๑๐ ราย

แนวทางการบริหารจัดการ เป็นการจัดทำแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการตลาด การส่งเสริมการรวมกลุ่มจำหน่าย พัฒนาเครือข่ายสถาบันเกษตรกร เพิ่มศักยภาพการแปรรูป สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ พัฒนาการผลิตให้ได้มาตรฐาน GAP ตามความต้องการตลาด และเพิ่มช่องทางตลาดออนไลน์ให้มากขึ้น

๒. ยางพารา มีผลผลิตคือ ยางก้อนถ้วย ปริมาณ ๑๐๗,๙๔๑ ตัน เป็นน้ำยางสด และยางแผ่นดิบ ปริมาณ ๑,๐๙๐ ตัน จำหน่ายให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ๓๐ แห่ง โรงงาน (โรงงานยางแผ่นรมควัน ๑ แห่ง) โรงงานยางพาราในจังหวัดอุดรธานี ๗ แห่ง ลานรับซื้อเอกชนทั่วไป

ด้านการพัฒนาเกษตรกร เป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตยางคุณภาพ ลดการใช้กรดฟอร์มิกลดปัญหากลิ่น เพิ่มคุณภาพ และส่งเสริมการผลิตน้ำยางสด ส่งเข้าโรงงานแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม

แนวทางการบริหารจัดการ สามารถนำเข้าวัตถุดิบจากจังหวัด เลย หนองบัวลำภู บึงกาฬ

๓. พืชผัก มีผลผลิตรวมทั้งปี ๘,๘๒๙ ตัน ปริมาณความต้องการ ๑๐,๙๔๘ ตัน ขาดดุล ๒,๑๒๐ ตันจำหน่ายให้กับ เทคโกลอจีส Top Supermarket ตลาดเมืองทอง ตลาดนัดชุมชน ตลาดสด ตลาดร่มเขียว ร้านแหมมเหนือง และร้านค้าทั่วไป

ด้านการพัฒนาเกษตรกร เป็นการส่งเสริมการผลิตให้ได้คุณภาพมาตรฐาน GAP ๒๒๗ ราย และSmart Farmer ๔๐ ราย

แนวทางการบริหารจัดการ สามารถนำเข้าพืชผักจากต่างจังหวัด ส่งเสริมการปลูกผักเพื่อบริโภคในครัวเรือน ส่งเสริมกลุ่มแปลงใหญ่ กลุ่มอาชีพ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผลผลิตสินค้าปลอดภัยได้คุณภาพ ใช้นวัตกรรม เช่น ไฮโดรโปนิคส์ และพัฒนาพื้นที่เพาะปลูก ส่งเสริมระบบน้ำในสวน

๔. ปลาตะเพียนขาว มีผลผลิตที่ผลิตในจังหวัดรวม ๘๗๕.๕๙ ตัน ความต้องการบริโภคภายในจังหวัด ๙๑๔ ตัน ขาดดุล ๓๘ ตัน จำหน่ายเพื่อบริโภคทั่วไป ตลาดสด พ่อค้าคนกลาง ตลาดท้องถิ่น ๘๘๒ ตัน และจำหน่ายให้กลุ่มวิสาหกิจ เป็นวัตถุดิบเพื่อการแปรรูปปลาสาม ให้กับกลุ่มอาชีพ กลุ่มวิสาหกิจ และเอกชน ๓๒.๐๔ ตัน

ด้านการพัฒนาเกษตรกร เกษตรกรในพื้นที่ คทช. อ.พิบูลย์รักษ์ ๗๗ ราย เกษตรกรในพื้นที่ สปก. อ.เพ็ญ ๑๕ ราย เกษตรกรทฤษฎีใหม่ด้านประมง ๓๐๐ ราย และเกษตรกร Zoning by Agri-map ๑๐๐ ราย

แนวทางการบริหารจัดการ สามารถเพิ่มผลผลิตปลาตะเพียนขาวโดยแปลงใหญ่ และส่งเสริมการเพาะเลี้ยงแหแดง เพื่อใช้เป็นอาหารสมทบเลี้ยงปลาตะเพียนขาว

๕. อ้อย มีผลผลิตอ้อยโรงงานในจังหวัดอุดรธานี ๓,๔๓๐,๒๗๙.๖๐ ตัน ส่งเกินดุล ๓๓๒,๖๖๒ ตัน แต่ยังเป็นที่ต้องการของโรงงานน้ำตาลต่างจังหวัด จำหน่ายให้กับโรงงานน้ำตาล ๕ แห่ง ในจังหวัดอุดรธานี ๘๗.๔ % ลานรับซื้อพ่อค้าคนกลาง ๑๕ % รวบรวมและจำหน่ายผ่านสหกรณ์ ๓ % และส่งออกโรงงานต่างจังหวัด ๙.๖ %

ด้านการพัฒนาเกษตรกร Smart Farmer ๒,๕๒๐ ราย Young Smart Farmer ๒๑๐ ราย-กลุ่มแปลงใหญ่ ๔ แปลง - วิสาหกิจชุมชน ๘๑ กลุ่ม

แนวทางการบริหารจัดการ สามารถส่งเสริมการผลิตพัฒนาคุณภาพสินค้า นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนการผลิตส่งเสริมให้เกษตรกรวางแผนการผลิตให้สอดคล้องตลาด และส่งออกสินค้าให้กับโรงงานต่างจังหวัดใกล้เคียง

๖. กลัวยหอมทอง มีผลผลิตภายในจังหวัดรวมทั้งปี ๖๗๕.๕๐ ตัน บริโภคในจังหวัด ๕๓๕.๘๐ ตัน ส่งออกต่างจังหวัด ๑๓๙.๗๐ ตัน จำหน่ายในประเทศให้ตลาดไท, ตลาดสี่มุมเมือง, ตลาดเมืองทองเจริญศรี, ตลาดในท้องถิ่น, ๗ - eleven MOU ร่วมกับ ซีพี ออลล์ภาคอีสาน ๔,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ แพ็คต่อวัน มูลค่าจำหน่ายกลัวยหอมจังหวัดอุดรธานีเฉลี่ย ๖๐ ล้านบาทต่อปี

ด้านการพัฒนาเกษตรกร Smart Farmer ๑๕๒ ราย Young Smart Farmer ๑๕ รายได้รับ GAP ๑๕๒ ราย - กลุ่มแปลงใหญ่ ๓ แปลง - วิสาหกิจชุมชน ๑๐ กลุ่ม

แนวทางการบริหารจัดการ สามารถส่งเสริมเกษตรกรปลูกกล้วยได้รับการรับรอง GAP ทุกแปลง วางแผนการผลิตกล้วยคุณภาพดี เพื่อรองรับตลาดมูลค่าสูง (ซีพี ออลล์) ที่ยังมีความต้องการสูง

๗. มันสำปะหลัง มีผลผลิต ๑,๕๓๗,๔๘๗ ตัน ราคาหัวมันสำปะหลังสดเฉลี่ย ๑.๙๕ บาท ต่อ กิโลกรัม ราคาทรงตัวและมีแนวโน้มปรับขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ส่วนเกิด ๒๐๔,๑๒๓.๑๕ ตัน ส่งโรงงานต่างจังหวัดใกล้เคียง กาฬสินธุ์ หนองคาย แต่ยังเป็นที่ต้องการจำนวนมาก ลานมันสำปะหลังเอกชน จังหวัดอุดรธานี โรงงานมันสำปะหลังในจังหวัดอุดรธานี ๔ แห่ง ทำ MOU รับซื้อหัวมันสดกับเกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่ จำนวน ๑๒ กลุ่ม รวบรวมผ่านสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร โรงงานแป้งมันจังหวัดใกล้เคียง (กาฬสินธุ์ หนองคาย)

ด้านการพัฒนาเกษตรกร กลุ่มแปลงใหญ่ ๑๗ แปลง - กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๒๕ กลุ่ม Smart Farmer ๓,๗๘๕ ราย Young Smart Farmer ๒๐๕ ราย และส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อจำหน่าย แนวทางการบริหารจัดการ สามารถวางแผนการผลิตให้สอดคล้องความต้องการตลาด ส่งเสริมการแปรรูปมันเส้น สะอาด เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาผลผลิต ถ่ายทอดความรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ถ่ายทอดเทคโนโลยี การผลิตลดต้นทุนการผลิต การดูแลรักษาป้องกันและกำจัดศัตรู

๘. มะม่วงน้ำดอกไม้ มีผลผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้ของเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี ๗,๖๖๑ ตัน บริโภคในจังหวัด ๔,๕๔๖ ตัน ส่งออกต่างประเทศ ต่างจังหวัด ๓,๑๑๕ ตัน ร้อยละ ๖๐ ส่งจำหน่ายตลาดหลักในประเทศ ได้แก่ ตลาดร่มหิ้ว ตลาดอุดรเมืองทอง และชายปলีกในจังหวัด ส่วนผลผลิตร้อยละ ๓๐ ส่งออกตลาดไท ตลาดสี่มุมเมือง และต่างประเทศ มูลค่าจำหน่ายเฉลี่ย ๒๖๘ ล้านบาทต่อปี

ด้านการพัฒนาเกษตรกร กลุ่มแปลงใหญ่ ๗ แปลง --- กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๑๑ กลุ่ม Smart Farmer ๒๓๐ ราย Young Smart Farmer ๑๕ ราย ได้รับ GAP ๓๕๘ ราย

แนวทางการบริหารจัดการ เป็นการพัฒนาผลผลิต ส่งเสริมเกษตรกรปลูกมะม่วงเพื่อการค้า ได้รับการรับรอง GAP ทุกแปลง เดินหน้าสู่ตลาดออนไลน์ ควบคู่กับการส่งออก ในนามของเกษตรกรแปลงใหญ่คนรักมะม่วง

๙. โคน้ มีผลผลิต ปริมาณโคน้ ๓๘,๗๐๐ ตัว จากเกษตรกร ๒๑,๐๘๒ ราย ความต้องการรวม ๒๗,๐๐๐ ตัว ส่วนเกิน ๑๑,๗๐๐ ตัว ผลผลิตลูกตัวเมียบางส่วนถูกเลี้ยงไว้เป็นแม่พันธุ์ทดแทน แหล่งจำหน่ายตลาดนัดโค - กระบือ ๖ แห่ง เชียงจำหน่ายเนื้อ ๓๕๐ แห่ง ห้องเย็น ๘ แห่ง โรงฆ่าสัตว์ ๑๙ แห่ง ห้างค้าปลีก - ส่ง และแปรรูป

ด้านการพัฒนาเกษตรกร เป็นการส่งเสริมการรวมกลุ่มแปลงใหญ่ ๓ แปลง กลุ่มเกษตรกร ๑๔ กลุ่ม สหกรณ์ ๒ แห่ง

แนวทางการบริหารจัดการ สามารถส่งออกต่างจังหวัด และยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของต่างจังหวัด

๔.๓ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิต ยกยกระดับมาตรฐาน ถ่ายทอดความรู้รวมทั้งการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกร แปลงใหญ่ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี มีการดำเนินงานทั้ง ๒๐ อำเภอ จำนวน ๑๔๗ แปลง เกษตรกร ๙,๖๘๖ ราย พื้นที่รวม ๑๒๕,๕๙๒.๗๐ ไร่ สิ้นค้า ๑๗ ชนิด คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๑ ของพื้นที่การเกษตรจังหวัดอุดรธานี จำแนกได้ ดังนี้ ข้าว ๘๑ แปลง กล้วยหอม ๒ แปลง กล้วย ๑ แปลง กระบือ ๒ แปลง ไม้ดอกไม้ประดับ ๑ แปลง โคน้ ๓ แปลง โคนม ๒ แปลง เงาะ ไร่เรียน ๑ แปลง อ้อยโรงงาน ๔ แปลง ยางพารา ๑๙ แปลง มันสำปะหลัง ๑๗ แปลง มะม่วง ๗ แปลง ผัก/

สมุนไพรร ๓ แปลง ปลาน้ำจืด ๑ แปลงปลานิล ๑ แปลง ปลาตะเพียน ๑ แปลง ปลาตูก ๑ แปลง งบประมาณ
ดำเนินการ ๒,๔๗๓,๓๖๖ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๒,๒๕๘,๒๑๖ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙

ต้นทุนการผลิต และผลผลิตแปลงใหญ่ ด้านสัตว์ ดังนี้ ๑) ปศุสัตว์ ๗ แปลง เกษตรกร ๔๘๑ ราย พื้นที่
๓,๕๘๘ ไร่ ๒) โคเนื้อ ๓ แปลง เกษตรกร ๓๒๓ ราย พื้นที่ ๒,๑๒๓ ไร่ ต้นทุนการผลิตลดลง ๗ % ผลผลิต
เพิ่มขึ้น ๑๗ % ๓) กระบือ ๒ แปลง เกษตรกร ๖๙ ราย พื้นที่ ๘๐๖ ไร่ ต้นทุนการผลิตลดลง ๙ % ผลผลิต
เพิ่มขึ้น ๑๗ % ๔) โคเนื้อ ๒ แปลง เกษตรกร ๘๙ ราย พื้นที่ ๖๕๙ ไร่ ต้นทุนการผลิตลดลง ๕.๓๒ % ผลผลิต
เพิ่มขึ้น ๑๐.๔๔ % ๕) ประมง ๓ แปลง เกษตรกร ๑๒๗ ราย GAP ๘๙ ราย พื้นที่ ๓๐๙.๗๕ ไร่ ๖) แปลงใหญ่
ปลาตูก ๑ แปลง ต้นทุนก่อน ๓๗ บาท/กก. ต้นทุนหลัง ๓๕ บาท/กก. ลดลง ๕.๔ % ผลผลิตก่อน ๘,๐๐๐
กก./ไร่ หลัง ๙,๐๐๐ กก./ไร่ เพิ่มขึ้น ๑๒.๕ % ๗) แปลงใหญ่ปลาตะเพียน ๒ แปลง ต้นทุนก่อน ๓๒ บาท/กก.
ต้นทุนหลัง ๓๐ บาท/กก. ลดลง ๖.๓ % ผลผลิตก่อน ๙๘ กก./ไร่ หลัง ๑๑๐ กก./ไร่ เพิ่มขึ้น ๑๒.๒๔ %

สำนักงานเกษตรจังหวัดดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของดำเนินการจัดชั้นคุณภาพแปลงใหญ่ ปี
๒๕๖๔ และได้เสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนงานนโยบายและแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรระดับจังหวัด
(Chief of operation) พิจารณา โดยสรุปผลการจัดชั้นแปลงใหญ่ ดังนี้

การจัดชั้นแปลงใหญ่จังหวัดอุดรธานี ประจำปี ๒๕๖๓

๑. แปลงปี ๒๕๖๑ จำนวน ๒๓ แปลง เกรด A = ๑๓ แปลง เกรด B = ๙ แปลง เกรด C = ๑ แปลง
๒. แปลงปี ๒๕๖๒ จำนวน ๔๘ แปลง เกรด A = ๒๕ แปลง เกรด B = ๒๑ แปลง เกรด C = ๒ แปลง
๓. แปลงปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๓ แปลง เกรด A = ๕ แปลง เกรด B = ๘ แปลง เกรด C = - แปลง

ภาพรวมการจัดชั้นแปลงใหญ่ จำนวน ๘๔ แปลง

๑. เกรด A = ๔๑ แปลง ๒. เกรด B = ๔๐ แปลง ๓. เกรด C = ๓ แปลง

๔.๔ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) มี ๒๐ ศูนย์หลัก ประกอบด้วย

๑) ศพก.ข้าว ๑๔ ศูนย์ ๒) ศพก.มันสำปะหลัง ๓ ศูนย์ ๓) ศพก.พืชผัก ๑ ศูนย์ ๔) ศพก.ไม้ผล ๑ ศูนย์ ๕) ศพก.
อ้อย ๑ ศูนย์ ๖) ศพก. เครือข่าย ๓๓๐ ศูนย์ แนวทางการขับเคลื่อน ปี ๒๕๖๔ คือ ๑. ปรับให้เป็นการอบรมเชิง
ปฏิบัติการ “เน้นพาทำ” มีการติดตามผล/ตรวจเยี่ยมเชิงแนะนำ/สนับสนุน/กระตุ้น/ โน้มน้าวเกษตรกร ๒. ปรับ
หลักสูตรเน้นทำการเกษตรเชิงธุรกิจด้วยตนเอง ๓. เชื่อมโยงองค์ความรู้และเทคโนโลยีของ ศพก. กับ AIC

ผลการดำเนินงานโครงการศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี ๒๕๖๔
มีดังนี้

- ๑) การประชุมเชื่อมโยงคณะกรรมการ ศพก. และแปลงใหญ่ระดับจังหวัดดำเนินการ ๔ ครั้งๆ ๖๐ คน
- ๒) การจัดงาน field day ดำเนินการได้ทุกอำเภอ จำนวน ๒๐ อำเภอ ณ ศพก. หลัก และ ศพก.
เครือข่าย เป้าหมายเกษตรกรเข้าร่วมรวม ๒,๐๐๐ คน
- ๓) การประเมิน ศพก. ปี ๒๕๖๓ (ประเมินผู้ใช้บริการ ๖๐๐ คน ประเมินเจ้าหน้าที่อำเภอและจังหวัด
๒๑ คน ประเมินเจ้าของ ศพก. ๒๐ คน)
- ๔) อบรมประธานศูนย์เครือข่าย ศพก. จำนวน ๒๐๐ คน
- ๕) พัฒนาศักยภาพ ศพก. หลัก จำนวน ๒๐ ศูนย์
- ๖) พัฒนาศักยภาพ ศพก. เครือข่าย จำนวน ๖๐ ศูนย์
- ๗) อบรมเกษตรกรผู้นำ ดำเนินการได้ทั้ง ๒๐ อำเภอๆ ละ ๓๐ คน รวม ๖๐๐ คน ดำเนินการอบรม
จำนวน ๓ ครั้ง

- ๘) การประชุมเชิงโยงคณะกรรมาการ ศพก. และแปลงใหญ่ระดับอำเภอ ดำเนินการทุกอำเภอ ละ ๔ ครั้ง
- ๙) การสนับสนุนการให้บริการและข้อมูลข่าวสาร ศพก.หลัก ดำเนินการทั้งหมด ๒๐ ศพก.
- ๑๐) การติดตามผลการดำเนินงาน ศพก. ดำเนินการ ๒๐ ศพก.(ทุกกิจกรรมสามารถดำเนินการได้ ใน งบประมาณ ๒๕๖๔)

๔.๕ การขับเคลื่อนศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center: AIC) มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี แล นวัตกรรม
 ๒. เพื่อสนับสนุน และส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตร
 ๓. เพื่อเป็นศูนย์อบรมบ่มเพาะเกษตรกร ผู้นำสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Young Smart Farmer STARTUP เกษตร และ SME เกษตร ภายในจังหวัด
 ๔. เพื่อผลักดันงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านการวิจัย การพัฒนา การลงทุน การแปรรูป และการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์
- ผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. บรรลุแผน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม ในการจัดทำ แผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์และแผนพัฒนาจังหวัดปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเกษตร

๒ ศูนย์ AIC ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำรายละเอียดแผน/โครงการเพื่อขอรับสนับสนุนงบประมาณจาก องค์การบริหารส่วน จังหวัดอุดรธานี จำนวน ๔ โครงการ งบประมาณ ๑๗,๐๙๑,๗๐๐ บาท เพื่อดำเนินการในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๓. ศูนย์ AIC ร่วมประชุมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อเชื่อมโยงแนวทางการดำเนินงานกับศูนย์ AIC และสาธิตนวัตกรรมที่ใช้ในการเพิ่มมูลค่าการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ภายใต้โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน กิจกรรมขับเคลื่อนเกษตรทฤษฎีใหม่ ประจำปี ๒๕๖๔ ณ ศูนย์เรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลหนองหาน อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

๔. ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ลงนามความร่วมมือทางวิชาการกับ องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ เพื่อ ร่วมทำงานวิชาการ และงานวิจัยร่วมกันในพื้นที่ โดยมีท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ผศ.จรรยา ถาวรจักร์ เป็นประธาน ในพิธี ทั้งสองฝ่ายได้ร่วมแลกเปลี่ยนและให้ข้อเสนอเพิ่มเติม พร้อมลงนาม MOU ร่วมกัน โดยมี รศ.ดร.สุนทร สุทธิบาท ผู้อำนวยการศูนย์ AIC และ น.สพ.วิศิษฐ์ แสงคล้าย ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อ.ส.ค. เป็นผู้ลงนาม MOU

๔.๖ โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

จังหวัดอุดรธานี ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย ๑๔๒ ตำบล ๑๙ อำเภอ (ยกเว้นอำเภอเพ็ญ) โดยในระยะแรกรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ตำบลละ ๑๖ คน และแรงงานตำบลละ ๘ คน เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการฯ โดยรับสมัครเกษตรกร เข้าร่วมโครงการฯ ตำบลละ ๒ – ๕๐ คน และแรงงานตำบลละ ๑ – ๒๕ ราย (ตามสัดส่วนเกษตรกร ๒ : ๑) ซึ่ง สามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ ดังนี้

๑. จังหวัดอุดรธานี มีเกษตรกรได้รับคัดเลือกเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๓,๙๗๒ คน ประกอบด้วย ระยะที่ ๑-๓ จำนวน ๒,๗๖๐ คน และระยะที่ ๔-๕ จำนวน ๑,๒๑๒ คน

๒. คัดเลือกแรงงาน มีแรงงานที่ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑,๙๒๐ คน ประกอบด้วย ระยะที่ ๑-๓ จำนวน ๑,๒๓๓ คน และระยะที่ ๔-๕ จำนวน ๖๘๗ คน

๓. การพัฒนาเกษตรกร

ดำเนินการฝึกอบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ๓,๘๓๘ ราย จำนวน ๔ กระบวนการเรียนรู้ (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๔) งบประมาณ ๕,๑๕๖,๘๗๔ บาท แยกได้ดังนี้

๓.๑ กระบวนการเรียนรู้ที่ ๑ หลักสูตร หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาการเกษตรทฤษฎีใหม่ (๒ วัน) ดำเนินการระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม ๒๕๖๔ เกษตรกรเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๓,๘๓๕ ราย งบประมาณ ๒,๕๗๘,๒๓๔ บาท

๓.๒ กระบวนการเรียนรู้ที่ ๒ การวิเคราะห์พื้นที่ วางแผนการผลิต (๑ วัน) ดำเนินการระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔ เกษตรกรเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๓,๗๘๒ ราย งบประมาณ ๑,๓๓๔,๙๐๕ บาท

๓.๓ กระบวนการเรียนรู้ที่ ๓ การรวมกลุ่ม (๑ วัน) ดำเนินการระหว่าง เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔ เกษตรกรเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๓,๗๘๑ ราย งบประมาณ ๑,๓๓๔,๙๐๕ บาท

๓.๔ กระบวนการเรียนรู้ที่ ๔ การศึกษาดูงาน (๑ วัน) ดำเนินการระหว่าง เดือน กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๔ เกษตรกรเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๓,๗๘๓ ราย งบประมาณ ๑,๓๓๕,๒๕๘ บาท

๔. การพัฒนาพื้นที่ (ขุดสระเก็บกักน้ำ)

ดำเนินการปรับปรุงแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ (ขุดสระเก็บกักน้ำ) โดยสถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี เป้าหมายดำเนินการขุดสระ รอบที่ ๑ จำนวน ๒,๗๖๐ ราย ดำเนินการไปแล้ว จำนวน ๒,๓๔๕ ราย และยืนยันสิทธิ์ขอเลื่อนการขุดสระ จำนวน ๔๑๕ ราย ผลการเบิกจ่าย ๑๐๔,๗๘๕,๘๙๖ บาท และ รอบที่ ๒ จำนวน ๑,๒๑๒ ราย ดำเนินการไปแล้ว จำนวน ๙๒๗ ราย และยืนยันสิทธิ์ขอเลื่อนการขุดสระ จำนวน ๒๘๕ ราย ผลการเบิกจ่าย ๔๐,๒๐๐,๙๗๒ บาท

๕. การพัฒนาการผลิต

ได้สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ โดยแยกเป็นแต่ละด้านดังนี้

- ด้านพืช ได้แก่ ไม้ผลไม้ยืนต้น จำนวน ๒,๓๒๘ ราย งบประมาณ ๓,๔๒๒,๑๖๐ บาท
- ด้านปศุสัตว์ ได้แก่ ไก่ไข่และอาหารสัตว์ จำนวน ๓,๙๗๒ ราย งบประมาณ ๕,๙๓๓,๔๗๐ บาท
- ด้านประมง ได้แก่ ปลากินพืช จำนวน ๓,๑๑๙ ราย งบประมาณ ๔,๕๘๔,๙๓๐ บาท
- ด้านปรับปรุงบำรุงดิน ได้แก่ สารปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน ๒,๑๔๐ ราย งบประมาณ ๓,๑๔๕,๘๐๐ บาท

ปัญหาอุปสรรค

๑. เกษตรกรลาออกหลังจากได้รับการฝึกอบรม และหลังจากจัดซื้อจัดจ้างในการขุดสระเก็บน้ำ
๒. ปัญหาตามฤดูกาล มีฝนตกในบางพื้นที่ทำให้เกิดความล่าช้าไม่สามารถเข้าไปขุดสระน้ำได้
๓. เข้าสู่ฤดูเพาะปลูก เกษตรกรดำเนินการเพาะปลูกแล้วจะส่งมอบพื้นที่ในการขุดสระน้ำให้หลังจากเก็บเกี่ยวแล้ว ซึ่งทำให้การขุดสระเก็บน้ำไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด
๔. เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้การดำเนินการฝึกอบรมไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

๑. ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมแต่ละกิจกรรมควรสอดคล้องกับฤดูกาลและการผลิตของเกษตรกร ควรขยายระยะเวลาการดำเนินโครงการฯ ออกไปอีก ๑ ปี

๒. เป็นโครงการที่ดี ทำให้เกษตรกรมีแหล่งเก็บกักน้ำสำหรับใช้ในการเพาะปลูก ควรมีการขยายผลโครงการฯ

๓. ควรมีการจ้างงานต่อ เนื่องจากระยะเวลาการดำเนินงานโครงการยังไม่สิ้นสุด (สิ้นสุดโครงการฯ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔)

๔.๗ พัฒนาคูณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP) จังหวัดอุดรธานีมีการรับรองมาตรฐานสินค้าปลอดภัย ดังนี้

๑) การรับรอง Organic Thailand เกษตรกร จำนวน ๒๐๘ ราย ๒๑๖ แปลงรวมพื้นที่ที่ได้รับการรับรองแล้วจำนวน ๑,๓๗๑.๗๔ ไร่ และอยู่ในระยะเตรียมความพร้อม ระยะปรับเปลี่ยน และระยะประเมินเพื่อตรวจรับรอง จำนวน ๑,๗๒๙ ราย ๑๒๕ แปลง พื้นที่ ๑๔,๙๒๐.๕ ไร่

๒) การรับรอง GAP

ด้านพืช เกษตรกรจำนวน ๓,๖๑๔ ราย พื้นที่ ๒๐,๐๓๔.๑๙ ไร่

ด้านปศุสัตว์ เกษตรกรจำนวน ๔๐๘ ราย (๔๐๘ ฟาร์ม)

ด้านประมง เกษตรกรจำนวน ๑๑๑ ราย (๑๑๑ ฟาร์ม)

๓) การรับรอง PGS ผ่านการรับรองจากสมาพันธ์เกษตรกรมัยยืนแห่งประเทศไทย (SDGs PGS) จำนวน ๓๙๘ ราย จำนวนพื้นที่ ๕๐๕๐.๕๑ ไร่ และอยู่ในขั้นตอนการเตรียมความพร้อมและพัฒนาสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม จาก มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย (TOAF PGS) ๑๒๘ ราย ๑๒๘ แปลง พื้นที่ ๗๒๐ ไร่

๕. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

๕.๑ ด้านปศุสัตว์ สถานการณ์โรคล้มปัสกินในโค (Lumpy skin disease) พื้นที่จังหวัดอุดรธานี ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔

สัตว์ป่วยใหม่วันนี้ จำนวนสัตว์ ๒ ตัว จำนวนเกษตรกร ๑ ราย	สัตว์ป่วยสะสม จำนวนสัตว์ ๑๕,๑๐๖ ตัว จำนวนเกษตรกร ๖,๗๒๐ ราย
สัตว์หายป่วยวันนี้ จำนวนสัตว์ ๒ ตัว	สัตว์หายป่วยสะสม จำนวนสัตว์ ๑๓,๓๘๗ ตัว
สัตว์ตายวันนี้ จำนวนสัตว์ ๐ ตัว	สัตว์ตายสะสม จำนวนสัตว์ ๑,๗๐๖ ตัว
คงเหลือป่วยสะสม จำนวน ๑๓ ตัว	

๕.๒ ด้านพืช -ไม่มี-

๕.๓ ด้านประมง -ไม่มี-

๕.๔ ผลการเฝ้าระวังโรคและแมลงศัตรูสำคัญ

ไม่พบการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช

๖. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข (ใคร ได้รับผลกระทบ/เดือดร้อนอย่างไร เมื่อใด มีข้อเสนอให้รัฐแก้ไขปัญหาอย่างไร ได้ปฏิบัติการไปแล้วอย่างไร ผลเป็นอย่างไร มีข้อเสนอการแก้ไขปัญหาให้หมดสิ้นไปอย่างไร)

๖.๑ ปัญหาที่ดินทำกิน

๖.๒ ปัญหาหนี้สิน

๖.๒.๑ กองทุนหมุนเวียนเพื่อการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน(อบก.) ส่วนจังหวัดอุดรธานี

๑) รายงานสถานะการให้ความช่วยเหลือจากกองทุนหมุนเวียนฯ ปี ๒๕๖๔

- มีผู้มาติดต่อขอความช่วยเหลือ/รับเรื่องไว้ดำเนินการ จำนวน ๑๕๗ ราย ดังนี้
- อยู่ระหว่างการเจรจาไกล่เกลี่ยฯ (อัยการ สคช.) จำนวน ๑๑ ราย
 - อยู่ระหว่างการวิเคราะห์หลักประกันฯ (ธ.ก.ส.) จำนวน ๑๑ ราย
 - อยู่ระหว่างทบทวนเอกสารประกอบคำขอกู้ (ธ.ก.ส.) จำนวน ๔ ราย
 - อบก.ส่วนจังหวัด ประชุมพิจารณา จำนวน ๑๙ ราย
 - อบก.ส่วนอำเภอ ประชุมพิจารณา จำนวน ๑๖ ราย
 - ไม่สามารถไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ได้ฯ จำนวน ๙ ราย
 - ยุติเรื่องโดยฝ่ายเลขานุการฯ กรณี ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ฯ จำนวน ๒๓ ราย
 - อยู่ระหว่างส่วนกลางตรวจสอบเอกสารเบิกจ่าย จำนวน ๔ ราย
 - ส่วนกลางรายงานการอนุมัติเงินให้ความช่วยเหลือแล้ว จำนวน ๓๐ ราย
 - ติดต่อสอบถาม/ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ จำนวน ๓๕ ราย

๒) การอนุมัติเบิกจ่ายเงินกองทุนหมุนเวียนฯ จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ตุลาคม ๒๕๖๓ - กันยายน ๒๕๖๔)

อบก.	การอนุมัติให้ความช่วยเหลือ		ไม่ต้องสูญเสียที่ดิน			หมายเหตุ
	จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)	ไร่	งาน	ตารางวา	
ส่วนกลาง	-	-	-	-	-	
ส่วนจังหวัด	๑๘	๑๓,๔๔๒,๒๕๐.๐๐	๑๙๕	๑	๑๑.๓	
ส่วนอำเภอ	๑๔	๒,๖๗๑,๓๗๕.๐๐	๒๐	๐	๓๒.๙	
รวม	๓๒	๑๖,๑๑๓,๖๒๕.๐๐	๒๑๕	๑	๔๔.๒	

การอนุมัติเบิกจ่ายเงินกู้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ในจังหวัดอุดรธานี ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๔ มีการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรไปแล้ว จำนวน ๑,๔๒๒ ราย เป็นเงิน ๓๓๔,๘๕๒,๑๓๙.๘๕ บาท เกษตรกรไม่ต้องเสียที่ดินจำนวน ๑๓,๑๕๙ ไร่ ๑ งาน ๖.๔ ตารางวา

๓) สถานะลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ

การดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ในการปลดปล่อยหนี้สินและซื้อคืนที่ดินไม่ให้ตกไปเป็นของเจ้าหนี้หรือบุคคลอื่นที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม ตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ที่ ๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยได้กำหนดแนวทางในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน และแนวทางในการติดตามชำระหนี้ของ

ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์การช่วยเหลือเกษตรกร และผู้ยากจนและแนวทางการติดตามการชำระหนี้ ฉบับลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ ซึ่งจังหวัดอุดรธานี มีลูกหนี้ค้างชำระที่ยังมีบัญชีอยู่กับ ธ.ก.ส. ดังนี้

๑) ลูกหนี้ สป.กษ. คงเหลือ จำนวน ๔๘๑ ราย (ชาย ๑๑๐ ราย หญิง ๓๗๑ ราย)

๒) ต้นเงินกู้คงเหลือ จำแนกตามสถานะหนี้ ดังนี้

- จำนวนสัญญา จำนวน ๔๘๕ สัญญา
- วงเงินกู้ จำนวน ๑๗๕,๑๒๐,๗๔๐ บาท
- ต้นเงินกู้ปกติ จำนวน ๑๒๐,๓๔๙,๔๘๐ บาท
- ต้นเงินค้าง จำนวน ๓๐,๑๓๘,๙๓๐ บาท
- ดำเนินคดี จำนวน ๑๗๖,๔๙๐ บาท

ต้นเงินกู้คงเหลือทั้งสิ้น จำนวน ๑๕๐,๖๖๔,๙๐๐ บาท (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

๖.๓ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรด้านหนี้สินของสมาชิกกองทุนฟื้นฟู

๑) ด้านการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกร มีองค์กรเกษตรกร ในสังกัด จำนวน ๑,๓๕๔ องค์กร สมาชิกเกษตรกร จำนวน ๑๖๙,๕๐๖ ราย

๒) ด้านการจัดการหนี้ของเกษตรกร มีหนี้ในระบบของสมาชิก เกษตรกร (กู้ยืมวัตถุประสงค์เพื่อการเกษตร) ที่ขึ้นทะเบียนหนี้ไว้ จำนวน ๑๒,๓๑๒ ราย ๑๖,๐๒๓ สัญญา จำนวนมูลหนี้ ๒,๐๒๐,๗๓๐,๒๒๗.๘๘ บาท

๓) ด้านการขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกร มีการขึ้นทะเบียนองค์กรองค์กรเกษตรกร จำนวน ๑,๓๕๔ องค์กร สมาชิกจำนวน ๑๖๙,๕๐๖ ราย

๖.๔ เรื่องอื่นๆ

๖.๔.๑ การแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนเรื่องกลิ่นจากโรงงานผลิตยางพารา

การดำเนินงานของคณะทำงานแก้ไขปัญหา (คณะที่ ๒)

ระยะสั้น ๑) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เพื่อให้เกษตรกรตระหนักถึงข้อดีของการใช้กรดฟอร์มิก ในกระบวนการผลิตยางก้อนถ้วย เช่น ทางรายการวิทยุ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ การออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ และเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ให้คำแนะนำ และ ๒) ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ภาชนะที่ปิดมิดชิดไม่รั่วซึมระหว่างขนย้าย และปูแผ่นพลาสติกหนาป้องกันการรั่วไหลของน้ำเสียจากก้อนยางระหว่างขนส่ง เช่น การฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ให้คำแนะนำ

ระยะกลาง ๑) พื้นที่ต้นแบบในการใช้กรดฟอร์มิกในกระบวนการผลิตยางก้อนถ้วย จำนวน ๒ แห่ง (มีการใช้กรดฟอร์มิกได้ ๘๐%) ๒) ส่งเสริมสหกรณ์รับซื้อน้ำยางสด โดยกำหนดพื้นที่ต้นแบบนำร่อง จำนวน ๑ แห่ง (สหกรณ์กองทุนสวนยางวังสามหมอ จำกัด ก่อสร้างโรงงานรับซื้อน้ำยางสด เพื่อแปรรูปเป็นยางแผ่นรมควัน) ๓) ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตยางก้อนถ้วยคุณภาพดี เช่น การฝึกอบรมและมีเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ให้คำแนะนำ ๔) ส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ ทำบ่อบำบัดน้ำเสีย ณ จุดรวบรวมก้อนยาง เช่น การฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ให้คำแนะนำ และ ๕) ส่งเสริมให้มีแหล่งจำหน่ายสารเคมีช่วยทำให้ยางจับตัวเร็วขึ้นแบบเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ปลูกยาง

ระยะยาว ๑) ขยายผลการส่งเสริมเกษตรกรให้ผลิตยางก้อนถ้วยคุณภาพดี (ยางแห้ง) และ ๒) ส่งเสริมให้สหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร/ผู้ประกอบการกิจการยางแปรรูปยางเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น หมอน ที่นอนยางพารา ถุงมือ ยาง ฯลฯ

การดำเนินงานประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ความรู้และเชิญชวนเกษตรกรชาวสวนยางใช้กรดฟอร์มิก (กรดอินทรีย์)
แทนการใช้กรดซัลฟิวริก

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ขอความร่วมมือการยางแห่งประเทศไทย จังหวัดอุดรธานี จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ความรู้และเชิญชวนให้เกษตรกรชาวสวนยางใช้กรดฟอร์มิก(กรดอินทรีย์) แทนการใช้กรดซัลฟิวริก ที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดทำสปอร์ตวิทยุ แผ่นพับ โปสเตอร์ และอื่นๆ สำหรับใช้ในการประชาสัมพันธ์รณรงค์ สร้างการรับรู้ ผ่านช่องทางต่างๆ แล้วรายงานผลการดำเนินงานดังกล่าว ให้สำนักงานฯ ทราบเป็นประจำทุกเดือน

การดำเนินงานของจังหวัดอุดรธานี

- ๑) ให้ดำเนินงานตามแนวทางในบันทึกข้อตกลง (MOU) การรับซื้อยางแห้งค่า DRC ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐
- ๒) ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบังคับใช้กฎหมายตามประกาศของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าความเข้มข้นของอากาศเสียที่ปล่อยทิ้งจากโรงงานผลิตยาง บังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๓ อย่างเคร่งครัด
- ๓) ทดลองใช้น้ำส้มควันไม้ในการแก้ไขปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นจากกระบวนการผลิตโรงงานยางพารา ทั้ง ๒ โรงงาน สำหรับการทดลองในระยะแรกประชาชนชาวบ้านจำปาและหมู่บ้านใกล้เคียงมีความพึงพอใจที่กลิ่นจากกระบวนการผลิตยางพาราลดลง ต่อมา มีการเรียกร้องให้โรงงานมีความมุ่งมั่น ในการแก้ไขปัญหาให้ต่อเนื่อง

กลุ่มสารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
ข้อมูลปรับปรุง ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔